

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v hlavním líčení dne **30. prosince 2014** v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Bittnerové a přísedících Ladislava Macha a Tomáše Sedláčka, takto:

Obžalovaný

V [REDACTED] C [REDACTED],

narozen [REDACTED] v [REDACTED], invalidní důchodce, trvale bytem [REDACTED], okres [REDACTED],

je v i n e n ,

ž e

dne 9. 7. 2014 v době okolo 19.45 hodin poté, co poškozený F [REDACTED] D [REDACTED], narozený [REDACTED], neoprávněně s nadávkami a výhrůžkami vnikl na pozemek jeho rodinného domu č. p. [REDACTED] v obci [REDACTED], okres [REDACTED], zdržoval se u vstupních dveří a domáhal se vstupu, přinesl si z kuchyně domu kuchyňský nůž o délce čepele 19 cm, s tímto nožem v ruce dveře otevřel a vyšel ven, a když jej poškozený uchopil zepředu za oděv na hrudníku a dále jej zasáhl hlavou do čela, v rozrušení způsobeném strachem z jednání poškozeného ho v úmyslu usmrtit bodl velkou silou do oblasti žeber a následně do pravé části břicha, čímž mu způsobil bodnou ránu vlevo na zádech v úrovni 7. mezižebří

pronikající do hloubky 19 cm s průbodem dolního laloku levé plíce, téměř úplné přetětí sestupné části hrudní srdečnice, bodné poranění dolního laloku pravé plíce a povrchovou bodnou ránu vlevo na hrudníku a břicho pronikající pod žeberním obloukem do břišní svaloviny do hloubky asi 4 cm, přičemž došlo k zakrvácení obou hrudních dutin a smrti poškozeného v důsledku šoku z nadměrných krevních ztrát,

t e d y

jiného úmyslně usmrtil v silném rozrušení ze strachu,

t í m s p á c h a l

zločin zabití podle § 141 odst. 1 trestního zákoníku

a o d s u z u j e s e

Podle § 141 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **4 (čtyř) let**.

Podle § 56 odst. 3 trestního zákoníku se k výkonu trestu zařazuje do věznice **s dozorem**.

Podle § 70 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku se obžalovanému ukládá trest **propadnutí věci** – kuchyňského nože s černou plastovou střenkou o celkové délce 34 cm, délka čepele 19 cm.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu se obžalovanému ukládá povinnost **nahradit škodu M[redacted] B[redacted]**, nar. [redacted], bytem [redacted], okres [redacted], ve výši **14.899 Kč**.

Podle § 229 odst. 2 trestního řádu **se poškozená odkazuje** s nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech **občansko-právních**.

O d ů v o d n ě n í :

Mezi obžalovaným V[redacted] C[redacted] a jeho sousedem R[redacted] H[redacted] byly dlouhodobě nepřátelské vztahy. Dne 9. 7. 2014 se do konfliktu zapojil poškozený F[redacted] D[redacted], nar. [redacted], který byl u R[redacted] H[redacted] na návštěvě a před 19.45 h odcházel z domu R. H[redacted]. Po vzájemných nadávkách a urážkách opilý F[redacted] D[redacted], podněcován R[redacted]

H[redacted] slovy „jdi na něj“, s nadávkami a výhrůžkami, též v reakci na to, že jej obžalovaný nazval „chcípákem“, přes zídku u plotu vnikl na pozemek obžalovaného u do domu č. p. [redacted] v obci [redacted], okr. [redacted]. Mezi obžalovaným, který stál u domu, a poškozeným, který byl u zídky, pokračoval slovní konflikt, a když obžalovaný směřoval k domu k obžalovanému, šel obžalovaný do domu, stačil vstupní dveře zajistit řetízem, nestačil je dovřít. Poškozený do dveří bouchal a kopal a vyhrožoval obžalovanému fyzickým útokem. Obžalovaný šel do kuchyně, kde vzal kuchyňský nůž o délce čepele 19 cm, přitlačil dveře, aby vyvlékl řetízek, dveře otevřel a s nožem v ruce vyšel ven. Poškozený nereagoval na jeho výzvu, ať „vypadne“, uchopil obžalovaného zepředu na hrudníku za oděv a dal mu tzv. hlavičku. Obžalovaný v rozrušení v důsledku strachu z útoku poškozeného pravou rukou švihl nožem za záda poškozeného a velkou silou jej bodl do oblasti žeber a vzápětí, když jej poškozený nepustil, jej znovu bodl střední silou do pravé části břicha. Poškozenému tak způsobil bodnou ránu vlevo na zádech v úrovni 7. mezižebří pronikající do hloubky 19 cm s průbodem dolního laloku levé plíce, téměř úplné přetěti sestupné části hrudní srdečnice, bodné poranění dolního laloku pravé plíce a povrchovou bodnou ránu vlevo na hrudníku a břicho pronikající pod žeberním obloukem do břišní svaloviny do hloubky asi 4 cm, přičemž došlo k zakrvácení obou hrudních dutin a smrti poškozeného v důsledku šoku z nadměrných krevních ztrát. Bezprostředně poté, kdy po druhé ráně poškozený spadl, obžalovaný zavolal záchranou službu a též policii, sdělil, že poškozeného bodl, že jej poškozený udeřil a že se bránil.

Obžalovaný doznal, že poškozeného dvakrát nožem bodl, a hájil se tím, že šlo o nutnou obranu, nechtěl ho zabít, chtěl ho jen zastrašit. U hlavního líčení popsal konfliktní vztahy se soudem H[redacted], včetně toho, že mu H[redacted] opakovaně poškozoval plot, viděl jej, nahlásil to policii, ale nic nezjistila. H[redacted] si vždycky někoho našel, aby to vyřídil za něj. Také tři dny před předmětnou událostí H[redacted] nabádal poškozeného, aby mu dal přes hubu, že je udavač. Kritického dne chtěl jít na ryby, zamykal dveře, když uviděl poškozeného, který se motal, a H[redacted] jej popichoval, ať jde na něj a rozbije mu hubu. Říkal mu, aby mu nenadával a hleděl si svého. Začal mu nadávat i poškozený, i jemu říkal, ať mu nenadává a dá mu pokoj. Poškozený ale nepřestal, přeskočil zídku, vnikl na jeho pozemek. V té době stál u dveří do domu. Když viděl, jak se rozzuřený poškozený k němu blíží, bál se o život. Řekl si, že to špatně dopadne, že musí domů. Vešel proto do domu, podařilo se mu ale dveře zavřít jen na řetízek. Poškozený začal do dveří kopat a bouchat a vyhrožovat mu pomlácením nebo zabitím, křičel „otevři, já ti rozbiju hubu, já tě stejně pomlátím, otevři, než to vyvrátím“. Dostal velký strach, že poškozený vezme ze zídky nůž s hřebíkem na čištění bot. Běžel proto pro nůž do kuchyně. Vzal nůž shora, asi se jednalo o největší nůž. V momentě byl zpět u dveří, které vší silou dovřel, takže přetlačil poškozeného, sundal řetízek a dveře otevřel.

Chtěl poškozeného vystrčit ke schodům, aby konečně odešel. Dále vypověděl, že se v domě cítil ohrožen, bál se, že poškozený vyvrátí půlené dveře, které jdou špatně zajistit, že vnikne dovnitř, uvnitř ho pomlátí nebo že domek zvenku zapálí. Policii nezavolal, neboť to vyhodnotil tak, že by mohlo být po něm, než by se spojil [REDAKCE] s [REDAKCE]. Poškozeného varoval, že má nůž, ať odejde, že zavolá policii. Poškozený odvětil „než přijedou, tak tě pomlátím“. Nůž držel v pokrčené ruce, směřoval ostrím dopředu, špičkou trochu nahoru, tak jak ukázal při prověrce na místě. Když poškozený uviděl nůž, chtěl mu nejdříve kroutit rukou, pak jej chytil pod krkem, jednou rukou za košili a druhou za límec bundy. Škrtil jej tak, že nemohl popadnout dech, a dal mu hlavičku tak, že měl úplně černo, měl i odřenou hlavu. Oba spadli na zem, přičemž během pádu zezadu máchnul nožem a bodnul poškozeného někam mezi žebra. Poškozený jej navzdory tomu nepřestal držet a oba se zvedali. S ještě větším strachem vytáhl z poškozeného nůž a bodl ho silněji než při prvním bodnutí do míst, kde jsou ledviny, a to právě bylo špatně. V úmyslu měl poškozeného postrašit povrchovým bodnutím. Poškozený spadnul a on hned volal pohotovost a také policii, aby vyšetřili vniknutí, při kterém poškozený kopal do dveří a vyhrožoval mu. V přípravném řízení obžalovaný na počátku nevypověděl o výhrůžkách zabitím ze strany poškozeného, uvedl, že mu vyhrožoval, že mu „rozbije hubu“, o výhrůžce zabitím hovořil až při prověrce na místě. K rozporu setrval na tom, že poškozený mu též vyhrožoval zabitím, což uváděl i při prověrce výpovědi. Při prvním výsledku v přípravném řízení popsal děj tak, že reagoval na to, že jej poškozený držel za oblečení na hrudníku, až nemohl dýchat, nato reagoval švihnutím nože za jeho záda, kdy jej bodl zezadu do žeber, v té chvíli mu dal poškozený hlavičku, padali a při pádu švihl podruhé a bodl jej do břicha. Při prověrce na místě uvedl, že hlavička předcházela prvnímu bodnutí, připustil ale též, že k ní mohlo dojít až po prvním bodnutí a předvedl obě bodnutí vestoje. K rozporu setrval na výpovědi u hlavního líčení, následně ale také uvedl, že nejlépe si vše pamatoval při policejní prověrce (2. 9. 2014), s odstupem času mu celá událost splývá. K poškozenému uvedl, že kromě jednoho předchozího případu s ním neměl konflikty, nezakládá se na pravdě to, co vypověděl svědek H[REDAKCE], v březnu ke konfliktu nedošlo, věděl o něm ale, že je agresivní, napadal kamarády, týden před tím se s nimi i pral. Vyjadřoval opakovaně lítost, nemuselo se to stát, pokud by poškozený neposlechl H[REDAKCE] a nešel na jeho soukromý pozemek. Nůž by nepoužil, kdyby neměl strach o život. Lidé jej považují za podivína, nekouří, nepije, tak mezi ně nezapadá.

Z výpovědi svědkyně M[REDAKCE] B[REDAKCE], sestry poškozeného D[REDAKCE], vyplývá, že poškozený měl v minulosti problémy s alkoholem, byl závislý na drogách. Posledních deset let drogy nebral, v poslední době jej viděla asi dvakrát pod vlivem alkoholu, dělal rozruch, že mu nechtěla půjčit peníze. Kritického dne jej dvakrát potkala, jevilo se jí, že nebyl opilý. Měl amputovanou nohu, občas měl otevřenou ránu a měl problémy s chůzí, v té době se ale pohyboval

normálně. V souvislosti s epilepsií měl zákaz řízení. Krátce před tím byl hospitalizován s epileptickým záchvatem, zřejmě v důsledku požitého alkoholu. S obžalovaným se občas setkal na rybách, neví o žádném jejich konfliktu. Neví o problémech mezi obžalovaným a R [REDAKCE] H [REDAKCE]. K obžalovanému uvedla, že si stále na někoho stěžuje a volá policii. O předmětné události se dozvěděla, když jí zavolala kamarádka V [REDAKCE] H [REDAKCE], zeptala se jí, jestli je u ní bratr, že slyšela křik, hádku obžalovaného zřejmě s jejím bratrem, a najednou byl klid. Když na místo přišla, viděla záchrannou službu. Dále se vyjádřila k dopadu, který má smrt bratra pro rodinu, zejména v tom směru, že se podílel na péči o matku, která je po mozkové mrtvici.

Starostka obce svědkyně I [REDAKCE] S [REDAKCE] popsala obžalovaného jako neagresivního podivína bez úmyslu někomu škodit, který poukazoval na negativní věci, někdy je oznamoval na obecní úřad, někdy volal policii, někoho třeba tak proti sobě popudil, vystupoval ale slušně, žádné závažnější problémy s ním nebyly. Řešil také, že mu někdo něco házel přes plot, otrhal plaňky plotu, měl podezření na H [REDAKCE]. Neví o tom, že by měl problémy s někým jiným než s R [REDAKCE] H [REDAKCE]. S H [REDAKCE] se nemají rádi, v minulosti mezi nimi docházelo ke slovním urážkám. H [REDAKCE] označila jako problematického, neplatí poplatky, v souvislosti s pitím na veřejném prostranství mu hrozila policií. Poškozený se do obce přistěhoval před třemi až čtyřmi lety. Jezdil autem, ač nemá řidičské oprávnění. Když mu vytýkala překročení rychlosti, reagoval vulgárně, v silné opilosti jí také spadl pod auto, opět jí vulgárně nadával, slyšela o jeho slovní agresivitě v opilosti v restauraci. O konfliktech poškozeného s obžalovaným neví. Potvrdila, že poškozený kamarádil s H [REDAKCE].

S výpovědí svědkyně koresponduje obsah písemné **zprávy o pověsti** poškozeného. Také dle **zprávy obvodního oddělení policie** je poškozený znám jako osoba s agresivními sklony, požívající alkoholické nápoje, s velmi vulgárním vyjadřováním vůči spoluobčanům. Naopak obžalovaný je hodnocen jako neagresivní, spíše samotář nevyhledává konflikty. Dle **zprávy MÚ [REDAKCE]** byl obžalovaný dvakrát projednáván pro přestupky, řízení vždy bylo zastaveno, neboť spáchání skutku nebylo prokázáno. Poškozený pro přestupky projednáván nebyl.

Svědkyně V [REDAKCE] H [REDAKCE] vypověděla, že bydlí naproti obžalovanému. Potvrdila konflikty mezi obžalovaným a H [REDAKCE], sama viděla silně opilého H [REDAKCE] pravidelně ničit obžalovanému plot, trhal kliky, ničil zámky. U hlavního líčení vypověděla, že nebyla přítomna jejich slovním konfliktům. Rozdílne v přípravném řízení vypověděla, že si nadávali, když se potkali, obžalovaný nadával, že na něj zavolá policii. K rozporu potvrdila, že se to stalo asi dvakrát. K H [REDAKCE] dále vypověděla, že jen pije, nudí se, vymýšlí, do koho by „šli“, obžalovaného stále otravoval. Asi před dvěma dny slyšela

H■■■■■, jak vyhrožoval obžalovanému, že na něj zavolá policii a bude mít problémy. Neviděla žádný konflikt mezi obžalovaným a poškozeným. Poškozeného moc neviděla, opilého jej viděla jen jedenkrát. Dále vypověděla, že reagovala na křik, obsahu nerozuměla. Šla k vrátkům, odkud viděla na zahradě obžalovaného za plotem u zídky poškozeného, obžalovaný se míhal u domu, kousek popošel a šel zpět, oba křičeli, obžalovaný neměl nic v rukou. Slyšela, že obžalovaný řekl poškozenému, že je „chcípák“. Nato šel poškozený k obžalovanému, který byl na rohu domu. Zaslechla H■■■■■ volat opakovaně „jdi na něj“. To trvalo asi jednu až dvě minuty a poté zašli za roh, kam ona neviděla ani nic neslyšela. To, že nic neslyšela, vypověděla opakovaně, i při prověrce výpovědi v přípravném řízení. U hlavního líčení připustila, že mohlo být slyšet bouchání a ona ho nevnímala. Vyděsilo ji hrozné ticho, domnívala se, že se mohlo něco stát, proto zavolala sestře poškozeného. Volala venku, nevybavuje si, zda měla telefon u sebe nebo pro něj šla do domu, což by trvalo pár vteřin. Sestře poškozeného M■■■■■ B■■■■■ řekla, že její bratr je na zahradě C■■■■■ a že je tam divné ticho. Vzápětí viděla obžalovaného přecházet od domu k brance.

Svědék R■■■■■ H■■■■■ vypověděl, že poškozený byl u něj na návštěvě, opilost na něm nebyla vidět. Odcházel pro léky, měl se vrátit. On v té době smažil v kuchyni řízky, pustil rádio. Venku nebyl, nic neslyšel. Až později se jej přišli policisté zeptat, zda poškozený mohl přelézt zídku, což jim potvrdil. Dále z jeho výpovědi rovněž vyplývá, že měl dlouhodobé konflikty s obžalovaným, který na něj téměř denně pokřikoval urážky („mrzáku, parchante“), výhrůžky „kolik chceš ran“, hodil po něm kámen, když jel na kole, nepravdivě jej obvinil z krádeže dvou tašek brambor, že mu ničil plot a zámek, jednou jej uhodil do nosu a řešila to přestupková komise. Obžalovaný mu dělal různé naschvály, provokuje, má problémy i s jinými lidmi. Na útoky obžalovaného reagoval jen tak, ať mu řekl, ať drží hubu a nevšímá se jej. S poškozeným se kamarádil, agresivní poškozený nebyl, nikdy jej neviděl silně opilého. Dále vypověděl o incidentu mezi obžalovaným a poškozeným v březnu 2014, kdy poškozený na jeho pozemku močil, obžalovaný na něj pokřikoval, a když poškozený šel na obžalovaného, vlezl k němu na zahradu, obžalovaný se před ním zamknul. On domlouval poškozenému, aby si obžalovaného nevšímal. Poškozeného se také dotklo, když se obžalovaný v obchodě urážlivě vyjádřil o jeho sestře. K svědkyni H■■■■■ vypověděl, že v minulosti byli kamarádi, v poslední době se to změnilo, obvinila jej, že ji fotografoval, dále mu vytýkala kouř ohně při opékání vuřtů apod.

Při **prověrce na místě** bylo rovněž zjišťováno, zda byl na pozemku svědkyně H■■■■■ slyšitelný zvuk bušení na dveře domu obžalovaného, jak popsal a předvedl obžalovaný. Zjištěno bylo, že bouchání bylo slabě, ale zřetelně slyšet. Při prověrce bylo také zjištěno poškození tzv. kapličky

elektrického rozvodu, jakož i to, že na vstupních dveřích do domu obžalovaného žádné poškození nebylo.

Z protokolu o ohledání místa činu bylo zjištěno místo nálezu těla poškozeného u vchodu do domu č. p. ■■■ v obci ■■■, a to v poloze na zádech na podlaze verandy, což ovem nebyla původní poloha, neboť byly prováděny pokusy o resuscitaci lékařem rychlé zdravotnické služby. Na prahu otevřené části vchodových dveřích ležel kuchyňský nůž KDS o celkové délce 34 cm a délce čepele 19 cm (k důkazu byl rovněž u hlavního líčení předložen). Dále na zděném zábradlí po pravé straně schodiště zakončeném na horní ploše betonovým pásem byl položen zkorodovaný hřebík dlouhý 0,2 m a stejně dlouhý zkorodovaný nůž s dřevěnou stříenkou. Na vstupních dveřích domu nebyly zjištěny žádné stopy násilí, neporušený byl zabezpečovací řetízek. Dále protokol dokumentuje ohledání těla poškozeného soudním lékařem.

Z protokolu o prohlídce těla obžalovaného a jeho doplňku bylo zjištěno, že nad levým obočím měl mírně zarudlou oděrku o velikosti 1 x 1 cm, dle doplňku drobný hematom o velikosti 0,5 x 1 cm a dále bylo zjištěno poškození levého ramínka brýlí – vyhnutí v kloubu cca o 2 cm. Při vyšetření obžalovaného v nemocnici dne 9. 7. 2014 nebylo konstatováno žádné poranění.

Podle **závěru znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství**, byla zjištěna vlevo na hrudníku a v břiše poškozeného povrchová bodná rána hladkých okrajů o délce cca 2,5 cm, bodný kanál směřující dolů a dozadu pod žeberním obloukem končící ve vzdálenosti asi 4 cm nepronikající do břišní dutiny. Vlevo na zádech byla zjištěna bodná rána délky 5,3 cm, bodný kanál směřoval téměř vodorovně zleva doprava do hloubky 19 cm. V průběhu bodného kanálu došlo k průbodu do dolního laloku levé plic, k téměř úplnému přetětí sestupné části hrudní srdečnice, k bodnému poranění dolního laloku pravé plic, zakrvácení obou hrudních dutin a přetětí mezižeberní tepny. Zjištěna byla rovněž amputace levé dolní končetiny pod kolenem, dvou článků páteřního prstu levého ruky a stav po operaci bederní páteře. Bezprostřední příčinou smrti poškozeného byl šok z nadměrných krevních ztrát při bodném poranění plic a hrudní srdečnice. Bodné poranění na hrudníku a břiše vzniklo ostrým hrotnatým nástrojem, na který působila síla střední intenzity, bodné poranění vlevo na zádech vzniklo působením hrotnatého nástroje působícím vůči tělu poškozeného velkou intenzitou. Vznik zjištěných zranění může být dobře vysvětlen působením zajištěného nože. Nebyla zjištěna žádná zranění typická pro sebeobranu. Na základě poznatku prověrky na místě byl vypracován **doplňk znaleckého posudku** se závěrem, že zranění poškozeného mohla vzniknout způsobem, který obžalovaný demonstroval při prověrce na místě, tj. pravou rukou s nožem švihnul za záda poškozeného a bodl ho někam zezadu do žeber a ještě jednou švihl pravou rukou s nožem a bodl ho do spodní části břicha

vpřavo. **Znalec MUDr. Jiří Hladík** stvrdil písemný znalecký posudek a jeho doplněk. Vysvětlil dále, že mechanismem znázorněným obžalovaným lze poranění vysvětlit v případě, že po první smrtící ráně vedené do zad by druhá následovala řádově v několika desítkách vteřin, neboť smrtící poranění by vedlo ve velmi krátké době k poruše schopnosti jednat a bylo by otázkou vteřin, kdy by poškozený pustil obžalovaného. Ani na základě průběhu bodného kanálu nelze určit, jestli obžalovaný a poškozený padali a jaké bylo jejich vzájemné postavení. Vyloučil možnost, že by se po smrtící ráně znovu poškozený postavil. Doba přežívání a schopnost jednání u poškozeného přetrvávala pouze vteřiny. K fotodokumentaci poranění na čele obžalovaného znalec uvedl, že nevzniklo velkou silou, která by mohla vést k dezorientaci obžalovaného. Mohlo se jednat o tzv. „hlavičku“, což zpravidla nevede k vážným poraněním. Při působení větší síly by vznikl větší krevní výron. K otřesu v důsledku vlastního poranění dojít nemohlo, nelze však vyloučit otřes psychický.

Dle **znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie**, bylo v krvi poškozeného zjištěno 1,92 g / kg alkoholu. Jiné těkavé látky v krvi poškozeného prokázány nebyly. Rovněž znaleckým posudkem z odvětví toxikologie nebyl prokázán etylalkohol ani jiné těkavé látky v krvi obžalovaného.

Odborným vyjádřením z oboru kriminalistické techniky, odvětví biologie, byla prokázána na kuchyňském noži KDS zajištěném na místě přítomnost krve a lidské bílkoviny sérologické reakce charakteristické pro krevní skupinovou vlastnost 0, stejně jako na oděvních svrscích obžalovaného. Stejně tak poškozený byl nositelem krevní skupinové vlastnosti 0. Na odstrižcích nehtů obžalovaného nebyla zjištěna přítomnost trichologického materiálu ani krve. Porovnání vzorku krve poškozeného se zajištěnými stopami – čepel nože, dřínové kalhoty a obuv, byla zjištěna shodná sérologická reakce.

Odborné vyjádření z oboru kriminalistické techniky, odvětví mechanoskopie, prokazuje bodnořezná poškození na oděvních součástkách poškozeného. Jako použitý nástroj lze typovat jednobřitý nástroj, např. některý z druhů nožů. Zda zjištěná poškození způsobil právě zajištěný kuchyňský nůž nelze jednoznačně potvrdit ani vyloučit.

Podle **odborného vyjádření z oboru kriminalistické techniky, odvětví daktyloskopie**, nebyly na zjištěném noži vyvolány žádné použitelné daktyloskopické stopy.

Z **přepisu hlasového záznamu** volání na linku 155 vyplývá, že záchrannou službu obžalovaný zavolal v 19:37 h dne 9. 7. 2014, uváděl „... prostě mě napadl, já se jen bránil, já ho bodnul nožem, no leží na tý chodbě před

barákem.“ Na linku 158 dle záznamu zavolal v 19:44 h a uváděl „... tady vniknul jeden Pražák od souseda, začal mně nadávat, napadal mě, já se bránil nožem, no a píchnul jsem ho.“

Dle **znaleckého posudku** znalců **psychiatra a klinického psychologa** je obžalovaný akcentovanou simplexní osobností s rysy maladaptivními, s rigidnějším myšlením, sníženou frustrační tolerancí, nedostatkem empatie a naznačeným anetismem. Jde u něj o poruchu osobnosti s poruchami chování vyvolanou onemocněním, poškozením nebo disfunkcí mozku (epilepsie). Tyto osobnostní změny neměly zásadní forenzní dopad – jeho rozpoznávací schopnosti byly zcela zachovány, schopnosti ovládací rovněž nebyly forenzně podstatně sníženy. Z psychiatrického hlediska není pobyt obžalovaného na svobodě nebezpečný. V době psychické zátěže může volit maladaptivní impulzivní strategie, s problematickou racionální kontrolou. Motivaci lze hodnotit jako situačně impulzivní, s výrazným podílem primitivní osobnosti, která je omezena ve schopnosti racionálního úsudku a racionální regulace vlastního chování, snížených sociální kompetenci, velmi nízké schopnosti předvídat a minimální empatie, dlouhodobých interpersonálních sporů a neschopnosti jejich řešení, které mohly celou situaci potenciovat. Schopnost porozumění sociálním situacím a obecně sociálnímu kontextu a s porozuměním se v něm chovat je u obžalovaného značně limitována. Lze se zcela důvodně domnívat, že v situaci bezprostředně před napadením prožíval rozrušení a strach. Vzhledem k tomu, že popisuje rámcově věcně myšlenkové procesy před udávaným napadením i při něm samotném, se lze domnívat, že se nejednalo o reakci v úleku nebo zmatku, uvádí, že věděl, co dělal a proč. I přesto však jednoznačně prožíval stres, který ovšem nedosahoval takové intenzity, aby ovlivnil jeho schopnost situačního úsudku (vycházejícího z výše popsanych charakteristik osobnosti), vnímání dané situace nebo schopnosti racionálně jednat po provedené „obraně“ – pokus ožívování a přivolání pomoci. Obecná věrohodnost obžalovaného je hodnocena jako mírně snížená v důsledku osobnostních vlastností a očekávané motivace k ochraně vlastní osoby. Prognóza resocializace je hodnocena jako zachovalá. Jak vysvětlil znalec psychiatr, který stvrdil znalecký posudek u hlavního líčení, je úspěšnost resocializace závislá na změně osobnosti a získání náhledu na osobní a společenské souvislosti spáchaného trestného činu, a tato schopnost může být limitována v důsledku osobních vlastností a změn, v důsledku dlouhodobého neurologického onemocnění. Obžalovaný by měl získat náhled na to, že je do určité míry sociálně problematický, on je však přesvědčen o svém naprosto adekvátním a správném jednání. Obecně ovšem, pokud by nebyl přítomen stresor takového charakteru, jak tomu bylo v projednávaném případě, byl by obžalovaný pro ostatní nepříjemným a konfliktním, určitě by se ale primárně nechoval vůči okolí agresivně.

Po zhodnocení provedených důkazů je jednak zřejmá nevěrohodnost výpovědi svědka H[REDACTED], vyvrácená výpovědí svědkyně H[REDACTED], pokud jde o situaci bezprostředně předcházející posuzovanému jednání obžalovaného. Zřejmá je souvislost s dlouhodobě probíhajícím konfliktem mezi obžalovaným a svědkem H[REDACTED], jak vyplývá z výpovědí svědků i citovaných listinných důkazů, přičemž pro posouzení věci je významné, že ze strany obžalovaného nešlo o projevy agresivity, což také koresponduje se závěry znalců psychiatra a klinického psychologa. Výpovědi svědků prokazují agresivní chování poškozeného v opilosti, dále též provokaci – podněcování ze strany R[REDACTED] H[REDACTED], aby zaútočil na obžalovaného, agresivitu poškozeného zřejmě také potencovalo, že jej obžalovaný nazval „mrzákem“ (viz výpověď svědkyně H[REDACTED]). Za dané situace a vzhledem k tomu, že byl poškozený znám pitím a agresivními projevy, je věrohodná obhajoba obžalovaného, a to i s ohledem na další zjištění o jeho osobnosti, o strachu z poškozeného, který přelezl přes svůj fyzický handicap zídku, dále slovně útočil, vyhrožoval a blížil se k obžalovanému, následoval jej ke vchodu do domu, což koresponduje s výpovědí svědkyně H[REDACTED], že zašli za roh, a dále na ně neviděla. Pokud jde o další fázi, nic nezpochybňuje popis obžalovaného, že ve strachu z poškozeného vešel do domu, nepodařilo se mu zcela dovřít dveře, zajistit je jen řetízkem. To, že poškozený do dveří tloukl či kopal, nelze jednoznačně vyloučit, neboť zvuk bouchání při prověrce na místě byl od domu svědkyně H[REDACTED] slyšet slabě a svědkyně u hlavního líčení ani nevyloučila, že zvuk nemusela vnímat. Nutno zdůraznit, že svědkyně zareagovala na náhlé ticho, které následovalo po křiku, a není tak zcela vyloučeno pokračování hádky či nadávek u vchodu do domu, tj. ve vztahu k postavení svědkyně za rohem budovy, čímž byl zvuk tlumen. Z časových souvislostí je zřejmé, že obžalovaný se obratem vracel ven, jak sám doznal, vyšel s nožem v ruce namířeném proti poškozenému z domu. Takové jednání bylo v každém případě zcela neadekvátní situaci, jak ji sám obžalovaný popsal, tzn. kdy dveře nejdříve dovřel, což zároveň znamená, že je mohl zamknout, či jinak vstup zajistit a zavolat policii. Pokud obžalovaný popisoval další jednání poškozeného – držel jej za oděv pod krkem a silně jej škrtil, dal mu hlavičku, že měl úplně „černo“, vyvrací provedené důkazy možnost, že by šlo o útok představující výrazné ohrožení, nebyly zjištěny stopy po škrcení, závěry soudního lékaře vylučují fyzické následky – otřes mozku. V každém případě je nutno zdůraznit, že reakce obžalovaného, že vůbec vyšel s nožem, a to záměrem jej použít, a následně jej také použil, byla situací zcela nepřiměřená, zjevně zásadně ovlivněná silným pocitem strachu a z něj vyplývajícím rozrušením. V souladu se závěry znalců psychiatra a klinického psychologa v návaznosti na osobu obžalovaného i poškozeného a vývoj konfliktu je zřejmé, že strach a rozrušení obžalovaného v rámci vývoje situace gradovalo, rozrušení zapříčiněné strachem jeho jednání ovlivnilo již ve fázi, kdy se rozhodl vyjít s nožem ven a donutit poškozeného s použitím nože – jak uvedl postrašit jej povrchním bodnutím – aby odešel.

Pokud obžalovaný s určitými rozpory, resp. nejasnostmi popsal, kdy a jakým způsobem poškozeného bodl, vypověděl vždy, že první bodnutí bylo zezadu, máchl nožem, což koresponduje se smrtelným poraněním poškozeného, a závěry znalce soudního lékaře prokazují, že tato rána byla vedena velkou silou. Současně znalec potvrdil možnost, že bezprostředně poté poškozený nemusel uvolnit sevření obžalovaného, což potvrzuje obhajobu obžalovaného týkající se zasazení druhé rány. Obhajoba obžalovaného byla též provedenými důkazy potvrzena v tom směru, že zajistil lékařskou pomoc poškozenému a své jednání oznámil policii, byť i s vysvětlením, že šlo o obranu před útokem poškozeného. S výjimkou výpovědi svědka H. [REDAKCE] neshledal soud důvody k pochybnostem o věrohodnosti provedených důkazů, které po zhodnocení jednotlivě i ve vzájemných souvislostech, a to v souladu se zásadou in dubio pro reo v případě pochybností ve prospěch obžalovaného, jednoznačně a spolehlivě prokazují skutkový stav, jak je popsán shora, a to v zásadě ve shodě s doznáním obžalovaného, pokud jde o vlastní průběh skutkového děje.

Jednání obžalovaného kvalifikoval soud jako zločin zabití podle § 141 odst. 1 trestního zákoníku. Tohoto zvláště závažného zločinu se dopustí ten, kdo jiného úmyslně usmrtí v silném rozrušení, ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli. Obžalovaný naplnil skutkovou podstatu uvedeného zvláště závažného zločinu (§ 14 odst. 3 trestního zákoníku) jednáním, kdy dvakrát bodl poškozeného nožem o délce čepele 19 cm, a to v prvním případě velkou silou, do oblasti, kde jsou uloženy životně důležité orgány, a způsobil mu tak shora podrobně popsané smrtelné zranění. Ze síly, kterou použil, charakteru nástroje, oblasti těla, proti níž útočil, vyplývá závěr, že věděl, že může způsobit poškozenému i smrt, a pokud popsáním způsobem útočil, byl se vznikem takového následku srozuměn. Je tak dáno jeho zavinění ve smyslu nepřímého úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku. Schopnost racionálního uvažování obžalovaného byla ovšem zásadně ovlivněna i v návaznosti na jeho osobní predispozici rozrušením způsobeným strachem z útoku poškozeného, kdy vyhodnotil situaci jako život ohrožující, vyžadující obranu, jakou použil. Nešlo ovšem o stav, který by vyloučil či zásadně ovlivnil jeho schopnosti rozpoznávací či ovládací. Za daných okolností, kdy za tímto účelem, byť s představou, že poškozeného zastraší povrchním bodnutím, otevřel dveře a vyšel z domu, ačkoliv měl možnost zůstat v domě, dovřít dveře, skrýt se před útokem poškozeného, jde o obranu zjevně nepřiměřenou způsobu útoku, nikoliv tedy o nutnou obranu ve smyslu ustanovení § 29 trestního zákoníku.

Při rozhodování o druhu trestu a jeho výměře přihlédl soud k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným a majetkovým poměrům obžalovaného, k jeho dosavadnímu způsobu života, k možnosti jeho nápravy a k jeho chování po činu. Ve prospěch obžalovaného soud zhodnotil, že dosud nebyl trestán, v zásadě žil řádně, když kromě určité konfliktnosti,

vyplývající z rigidních rysů osobnosti obžalovaného, zásadnější výhrady k jeho způsobu chování nebyly zjištěny. Dále závažnost snižuje, že předmětné jednání bylo situačním deliktem vyprovokovaným poškozeným, a to v návaznosti na konflikt se sousedem R. [REDACTED] H. [REDACTED], z jehož strany dlouhodobě docházelo k provokacím, což se týkalo i počátku posuzovaného konfliktu obžalovaného s poškozeným. Ve prospěch obžalovaného také soud vzal v úvahu jeho doznání, kdy také ihned zajistil pomoc poškozenému a zavolal policii. Ve svých výpovědích obžalovaný doznal skutkový děj, v tomto směru není podstatné, jak své jednání hodnotil. V souladu s osobností obžalovaného je jeho postoj, kdy projevená lítost nepředstavuje jednoznačně lítost nad smrtí poškozeného, akcentuje zavinění poškozeného, přičemž tyto rysy osobnosti obžalovaného, kdy je přesvědčen o svém naprosto správném a adekvátním jednání, má omezenou schopnost náhledu, limitují možnost jeho nápravy.

Soud neshledal žádné přitěžující okolnosti podle § 42 trestního zákoníku. Dány jsou polehčující okolnosti podle § 41 písm. g), k), l), o) trestního zákoníku – spáchal trestný čin odvraceje útok, aniž by byly zcela splněny podmínky nutné obrany, svůj trestný čin oznámil úřadům, napomohl objasnění své trestné činnosti a vedl před spácháním trestného činu řádný život.

Pokud jde o osobní poměry obžalovaného, vzal soud v úvahu, že je svobodný, žije sám v rodinném domku, který vlastní, je epileptik, pobírá invalidní důchod, nemá vyživovací povinnosti.

Obžalovanému byl ukládán trest podle § 141 odst. 1 trestního zákoníku, tj. v rámci sazby tři až deset let. Za přiměřený ovšem shora uvedeným relevantním okolnostem považoval soud trest uložený mírně nad dolní hranici sazby, a to v trvání čtyř let. Trest je ze zákona nepodmíněný. K jeho výkonu byl obžalovaný zařazen s použitím § 56 odst. 3 trestního zákoníku do věznice s dozorem, neboť okolnosti týkající se skutku i osobnosti obžalovaného nasvědčují tomu, že v tomto typu věznice bude jeho náprava lépe zaručena než ve věznici s ostrahou, do níž by měl být zařazen podle ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku.

V souladu s ustanovením § 70 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest propadnutí věci – nože, který ke spáchání trestného činu použil.

Poškozená M. [REDACTED] B. [REDACTED] uplatnila řádně a včas nárok na náhradu škody a dále též nemajetkové újmy v celkové výši 1,000.000 Kč, zahrnující náklady na pohřeb dle faktury pohřební služby a dokladu o úhradě ve výši 11.390 Kč, a dále dle dokladu o nákupu oblečení pro poškozeného na částku 3.499 Kč, celkem 14.889 Kč. Nárok na náhradu škody, která vznikla v příčinné

souvislosti s úmyslným trestným činem obžalovaného, byl doklady prokázán a obžalovaný byl zavázán, aby škodu v uplatněné výši nahradil. Uplatněný nárok na náhradu nemajetkové újmy vychází zejména z dopadu úmrtí poškozeného na rodinu, zejména péči o matku poškozených, což jsou okolnosti, které vzbuzují pochybnosti vzhledem k osobě poškozeného a způsobu jeho života. Dokazování v tomto směru by ovšem podstatně protáhlo trestní řízení, soud proto v této části odkázal poškozenou v souladu s ustanovením § 229 odst. 2 trestního řádu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Krajského soudu v Praze. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku; obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká; zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci; poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce; toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce může tak učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce. Odvolání musí být ve lhůtě osmi dnů od doručení opisu rozsudku nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu I. stupně podle § 251 trestního řádu také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i z části, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy. Právo odvolání nemají již ty oprávněné osoby, které se ho výslovným prohlášením před soudem vzdaly. Je-li obžalovaný odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a poškozenému

je přiznán alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, má poškozený možnost požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Žádost musí poškozený podat soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

V Praze dne 30. prosince 2014

JUDr. Naděžda BITTNEROVÁ, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Blanka Šlamborová